

Nr. 97 din 20 aprilie 2023

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova
secretariat@energie.gov.md
denis.bosii@midr.gov.md

Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

repetat la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind performanța energetică a clădirilor (număr unic 140/MEn/2023)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Ministerului Energiei al R.M. Nr. 07/2-186 din 12 aprilie 2023 (recepționată la 13.04.2023) de a prezenta aviz repetat asupra proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind performanța energetică a clădirilor (număr unic 140/MEn/2023), [în continuare – proiectul de lege].

CALM a analizat prevederile proiectului de lege prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului și a mediului de afaceri.

2. Legislația aplicabilă

- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor;
- Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;
- Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe;
- Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu;
- Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
- Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;
- Legea nr.163/2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție;
- Hotărârea Guvernului nr. 690/2018 despre aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil.

3. Constatări principale:

Congresul Autorităților Locale din Moldova salută inițiativa de armonizare a reglementărilor prin transpunerea „corespunzătoare” a cadrului normativ european în materie de performanță energetică a clădirilor (cu Directiva Uniunii Europene). Totuși, chiar dacă are loc transpunerea unor „bune practici”, **avem rezerve** privind capacitatea economiei naționale

și a potențialilor „beneficiari” de a **satisface integral cerințele impuse prin proiectul de lege** (toate clădirile noi să fie clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero), care presupun **costuri mari care nu vor putea fi asumate/realizate** chiar și în perspectiva/perioada propusă de proiectul de lege (la proiectare, construire, procurarea și punerea în exploatare a sistemelor/instalațiilor întru asigurarea ponderii energiei din surse regenerabile, înlocuirea instalațiilor și sistemelor actuale). Implicit, **există o probabilitate înaltă de se ajunge la blocaje în sfera construcțiilor, iar în consecință, va fi afectată creșterea economiei naționale**. În acest context, considerăm imperios necesară consultarea opiniei companiilor de construcție și a dezvoltatorilor imobiliari pentru a nu se admite aceste consecințe defavorabile economiei naționale. O soluție ar putea fi **amânarea pentru o perioadă (ulterioară celei stabilite în proiectul de lege) a termenului în care urmează a fi implementată această cerință**. De remarcat, că aceste cerințe înalte (performanță) nu sunt implementate plenar nici în Uniunea Europeană care are o economie cu posibilități mult mai largi decât economia națională.

4. Propuneri asupra proiectului.

Propunem următoarele modificări și completări la proiectul de lege:

1. La Art. 4 din proiectul de lege, în noțiunea „clădire publică” sintagma „cu drept de proprietate sau de folosință” urmează a fi substituită cu sintagma „statului sau unității administrativ-teritoriale și care se poate afla în folosință”. În primul rând **clădirea dacă este publică nu poate „aparține” cu drept de proprietate „unei autorități publice, unei instituții publice ori unei întreprinderi de stat sau municipale”** (acestea utilizează gratuit sau cu titlu oneros clădirile publice), în al doilea rând, clădirile unităților administrativ-teritoriale nu pot fi excluse din sfera de aplicare a (proiectului) legii.
2. Art. 9 se propune completarea cu o nouă literă (lit. e), în următoarea redacție: „e) iau în considerație cerințele privind performanța energetică a clădirilor la emiterea actelor permissive prevăzute de Legea nr. 163/2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție. Această obligație incumbă și proiectanților, verficatorilor de proiecte, responsabililor tehnici, diriginților de șantier, inspectorilor sistemelor de încălzire, inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare”. Temeiul propunerii: pentru o eficiență a implementării cerințelor, proiectul de lege urmează a fi corelat cu prevederile Legii nr. 163/2010.
3. Se propune completarea art. 12 cu un nou alineat (8), în redacția după cum urmează:
„(8) În funcție de posibilitățile existente, entitățile care dețin în posesie și folosință clădiri publice, vor întreprinde, în mod prioritar față de alte investiții capitale preconizate, măsurile necesare pentru a identifica și aloca fonduri financiare proprii necesare îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor publice respective”. Propunerea este o **măsură financiară** (nu este un stimulent financiar așa cum se afirmă în Sinteza proiectului de lege) menită să **promoveze performanța energetică a clădirilor publice din surse proprii ale gestionarilor**.
4. Propunem ca normele obligatorii privind inspecțiile periodice a sistemelor de încălzire (art. 25, art. 26), sistemelor de ventilare și condiționare (art. 27, art. 28) să fie **cu caracter de recomandare în perioada de un an de zile de la intrarea în vigoare a legii**. De asemenea, propunem **acordarea unei perioade similare de grație (un an de zile de la intrarea în vigoare a legii) pentru aplicarea normei privind „obligația proprietarului clădirii” (art. 33)**. Această perioadă este mai rezonabilă pentru a aduce la cunoștință cerințele legii și asigurarea conformității. Totodată, în această perioadă, **urmează a fi certificați și înregistrați în registre evaluatorii energetici, inspectorii sistemelor de încălzire, inspectorii sistemelor de ventilare și condiționare, totodată urmează a fi instituite Registrele**

electronic (Registrul electronic al evaluatorilor energetici, Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire, Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare, Registrul electronic al certificatelor de performanță energetică, Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire, Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de ventilare și condiționare), precum și elaborate și aprobate de către Guvern Regulamentele de punere în aplicare a legii (Regulamentul privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădiri, Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de încălzire, Regulamentul privind inspecția periodică a sistemelor de ventilare și condiționare, Regulamentul cu privire la înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare).

5. La art. 36 (Modificarea unor acte normative conexe) se propune introducerea unui nou punct care să prevadă **modificarea corespunzătoare (sau abrogarea/excluderea)** a art. 15 alin. (2) din Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor (care prevede: „după 30 iunie 2021, toate clădirile noi trebuie să fie clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero”). Modificarea se impune având în vedere că **termenul stabilit deja nu a fost respectat și în special pentru că acest termen intră în contradicție cu cel prevăzut în dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege** (art.35).

Susținem aprobarea proiectului de lege cu propunerile de modificare și completare sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex: Cristal Igor, expert CALM
Tel.(022) 22-35-09